

DAVACI : Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası

VEKİLİ : Av. Burak SABUNCU
UETS adresi vardır.

DAVALI : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri Saadet YILDIRIM - (Aynı adreste)

DAVANIN KONUSU :

08.06.2017 gün ve 30090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlığını taşıyan 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan "Gönüllü" tanımının, eksik düzenleme niteliğinde olduğundan bahisle "İlkeler" başlığını taşıyan 5. maddesinin, 13.01.2005 gün ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan mülga Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin 28. maddesinde yer alan "Törenlerle İlgili Esaslar"a ve 30. maddesinde yer alan "Milli Bayramlar ve Yerel Kurtuluş Günleri"ne yer verilmediği ve bu nedenle eksik düzenleme olduğundan bahisle "Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler" başlığını taşıyan 22. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinin ve "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi"nin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

"Gönüllü" kavramının, hiç bir kısıtlama ve sınırlama getirmediği, belirsiz olduğu, mülga Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde, Atatürk İlke ve İnkılaplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı ifadesine yer verilmesine karşın, davaya konu 5. maddede, bu ifadelere yer verilmeyerek, 1739 sayılı Kanuna atıf yapılmasının eksik düzenlemeye yol açtığı, davaya konu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan mülga Yönetmeliğin, yürürlük kazanması için 22/1-a maddesinin iptalinin gerektiği, milli bayram ve yerel kurtuluş günlerine yer verilmemesinin, eksik düzenleme olduğu, Anayasaya ve Milli Eğitim Temel Kanununa uyarlık taşımadığı öne sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI :

Öncelikle, usul yönünden davacının dava açmakta hukuki yararının bulunmadığı; esas yönünden, "gönüllü" kavramında belirsizliğin bulunmadığı, 5. maddede, davaya konu Yönetmeliğin dayanağı olan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa atıf yapıldığı, eksik düzenleme olmadığı, ulusal ve resmi bayramlar ile törenlerin, Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliğinde düzenlenmesi nedeniyle davaya konu Yönetmelikte düzenlenmediği, kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırılığın bulunmadığı, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Sibel KARADEMİR ÇAKMAK

DÜŞÜNCESİ : Davanın kısmen iptal, kısmen reddedilmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

DANIŞTAY SAVCISI : Hasan ÇEĞİNDİR

DÜŞÜNCESİ : Dava, 08/06/2017 günlü ve 30090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan "Gönüllü" tanımının; "İlkeler" başlıklı 5. maddesinin; "Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler" başlıklı 22. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinin; "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi"nin iptali istemiyle açılmıştır.

08/06/2017 günlü ve 30090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde; "Bu Yönetmeliğin amacı; her tür ve seviyedeki resmî ve özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında; öğretim programlarının yanında öğrenci ve kursiyerlerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya, millî, manevî, ahlaki, insanî ve kültürel değerleri kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki sosyal etkinliklerin usul ve esaslarını düzenlemektir."; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; " Bu Yönetmelik; her tür ve seviyedeki resmî ve özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında; öğretim programlarının yanında bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki sosyal etkinliklere ait usul ve esasları kapsar."; ve "Dayanak" başlıklı 3. maddesinde ise; "Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. maddesine ve (Değişik:RG-1/9/2018-30522) 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanılarak hazırlanmıştır." kurallarına yer verilmiştir.

Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi yönünden:

Dava konusu Yönetmelikten önce yürürlükte olan 13/01/2005 günlü ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin 4. maddesinin 1. fıkrasının (ı) bendinde "Gönüllü veli" kavramına yer verilmiş ve gönüllü veli; "Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli veya velileri ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır.

Bilhare dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde, "Gönüllü" kavramına yer verilmiş ve gönüllü; "Tamamıyla kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla bireysel çıkarlarını gözetmeksizin hiçbir maddi beklentisi olmadan sadece topluma faydalı olmak arzusuyla fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli, kişi, üniversite, kurum ve kuruluşları" ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun, Yönetmelikte öngörülen "Gönüllü" kavramına, ilişkin olarak "... pek çok kişinin eğitim sistemine dahil olarak etkide bulunmasının önünü açtığı ..." gerekçesiyle kişi ibaresine yönelik olarak maddenin yürütülmesinin durdurulması yolunda verdiği 27/12/2017 günlü ve E:2017/1218 sayılı kararı üzerine bu kez 01/09/2018 günlü ve 30522 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4. maddesi ile (d) bendinde yer alan "bireysel çıkarlarını" ibaresinin "çıkar" olarak değiştirildiği, aynı bentte yer alan "kişi,"

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

ibaresinin ise yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

Yapılan değişiklik ile dava konusu tanımın açık ve anlaşılabilirliği konusunda gerekli düzenlemenin yapıldığı böylece pek çok kişinin eğitim sistemine dahil olmasına sebebiyet verileceği yolundaki duraksamanın giderildiği görülmektedir.

Buna göre, Yönetmeliğin yukarıda belirtilen amaç ve kapsam maddeleri gözönüne alındığında dava konusu tanımın mevcut hali ile dayanağı Kanun maddesine aykırılık taşımadığı sonucuna varılmıştır.

Yönetmeliğin "İlkeler" başlıklı 5. maddesi yönünden:

Dava konusu Yönetmeliğin "İlkeler" başlıklı 5. maddesinde;

"(1) Eğitim kurumlarında yürütülecek tüm sosyal etkinlikler 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olarak düzenlenir.

(2) Sosyal etkinlik çalışmalarında; öğrencilerin gelişim seviyeleri, ilgi, istek, ihtiyaç ve yetenekleri göz önünde bulundurulur.

(3) Sosyal etkinlik çalışmaları, öncelikle ders saatleri dışında uygulanır. Bu çalışmalar zorunlu hâllerde ders saatleri içinde de uygulanabilir.

(4) Sosyal etkinlik çalışmaları, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları kapsamında yürütülür.

(5) Her öğrenci, en az bir sanat veya spor dalında beceri kazanacak şekilde uygun bir öğrenci kulübü ile ilişkilendirilir ve bu kulübün çalışmalarına katılır.

(6) Sosyal etkinlikler kapsamında yürütülen bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı gençlik merkezlerinden de yararlanır.

(7) Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanmasında eğitim kurumu bölgesinde bulunan gençlere yönelik faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılabilir.

(8) Sosyal etkinliklerle ilgili gelir-gider iş ve işlemleri okul aile birliği tarafından yürütülür." düzenlemesi yapılmıştır.

Dava konusu 5. maddede, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun bir biçimde sosyal etkinliklerin yapılacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

1739 sayılı Kanunun Genel Amaçlar başlıklı 2. maddesinde; "Türk Milli Eğitiminin genel amacının, Türk Milletinin bütün fertlerini, Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek olduğu kurala bağlanmıştır.

Hukukun genel ilkesi gereği alt düzenleyici metinlerin Kanuna aykırı olamayacağı tartışmasızdır. Bu bağlamda yukarıda anılan Kanun hükmünün varlığı karşısında dava konusu Yönetmeliğin 5. Maddesinde Kanuna göndermede bulunulduğu hususu dikkate alındığında dava konusu düzenlemede üst hukuk normlarına aykırı bir durum ya da eksik düzenleme yapıldığı yolundaki iddia yerinde görülmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

Buna göre dava konusu Yönetmelik maddesinde, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurumlarda yapılacak sosyal etkinliklerin 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk milli eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olma şeklinde belirlendiği, temel ilkelerden kastın ise, Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliği olduğu konusunda bir duraksama bulunmadığı hususu dikkate alındığında; madde düzenlenmesinde hukuka aykırı bir durumun bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Yönetmeliğin "Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler" başlıklı 22. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yönünden:

Yönetmeliğin "Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler" başlıklı 22. maddesinin 1. fıkrasında 13/1/2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ... " düzenlenmesine yer verilmiştir.

Davacı tarafından Yönetmelikte yer alan hukuka aykırılıklar nedeniyle söz konusu maddelerin yürütmesinin durdurulması ve iptal edilmesi halinde, eski Yönetmeliğin tekrar yürürlük kazanabilmesi amacıyla bahsi geçen maddenin iptali istenildiği belirtilmiştir.

Bilindiği üzere bir düzenleyici işlemin iptal edilmesi halinde bu düzenleyici işlemin yürürlükten kaldırmış olduğu eski düzenleyici işlemin yargı kararıyla tekrar yürürlük kazanması mümkün değildir. Bu bağlamda anılan gerekçeye dayalı iptal istemi yerinde görülmemiştir.

Öte yandan düzenleyici metin hazırlama tekniği bakımından yürürlükten kaldırmaya ilişkin maddede mevzuata aykırı bir durum da bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi"nin "Şehitler Günü" ibaresi yönünden:

Dava konusu Yönetmeliğin "Belirli Gün ve Haftalar" başlıklı Ek-8 Çizelgesinde okullarda kutlanacak önemli gün ve haftalar sıralanmıştır.

Davacı tarafından, 18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Gününün adının Şehitler Günü olarak değiştirilmesinin, milli tarihimize ve değerlerimize aykırılık teşkil ettiği ve milli bayram ve yerel kurtuluş günlerine yer verilmemesinin ve törenlerle ilgili düzenleme yapılmamasının eksik düzenleme olduğu belirtilerek Ek-8 Nolu Çizelgenin iptali istenilmiştir.

05/05/2012 tarih ve 28283 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği'nde milli bayram ve yerel kurtuluş günleri ile ilgili ayrıca düzenleme yapılmış olup; bu konuda dava konusu Yönetmelikte de benzer bir düzenleme yapıldığı açıktır.

Ayrıca, 27/06/2002 tarih ve 24804 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 18 Mart Gününün Şehitler Günü ve 19 Eylül Gününün Gaziler Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan 24/08/2003 tarih ve 25209 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 18 Mart Gününün Şehitler Günü ve 19 Eylül Gününün Gaziler Günü İlan Edilmesi Hakkında Yönetmelikte; 18 Mart Gününün resmi adının "Şehitler Günü" olduğu görülmektedir.

Bu durumda; Ek-8 Çizelgesinde "Şehitler Günü" ibaresi bakımından mevzuata ve üst hukuk normlarına aykırı bir durum bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Yönetmeliğin "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi"nin eksik düzenlemenin varlığına ilişkin diğer iddialar yönünden:

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

Dava konusu Yönetmeliğin "Belirli Gün ve Haftalar" başlıklı Ek-8 Çizelgesinde okullarda kutlanacak önemli gün ve haftalar sayılmıştır.

01/09/2018 günlü ve 30522 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 13. maddesiyle dava konusu Yönetmeliğin 18. maddesine:

İkinci fıkra olarak;

“(2) Okullarda kutlanacak ulusal ve resmî bayramlar ile mahalli kurtuluş günleri;

a) 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı.

b) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.

c) 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı.

ç) 30 Ağustos Zafer Bayramı.

d) Mahalli Kurtuluş Günleri.”

Üçüncü fıkra olarak;

“(3) Ulusal ve resmî bayramlar ile mahallî kurtuluş günlerinin kutlanmasında 5/5/2012 tarihli ve 28283 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ulusal ve Resmî Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği hükümlerine uyulur.”

Dördüncü fıkra olarak;

“(4) Eğitim kurumları, ulusal ve resmî bayramlar ile mahalli kurtuluş günlerinin kutlanması ile ilgili okul içi ve okul dışı etkinliklere katılırlar. Ayrıca öğretmen ve öğrenciler bu kapsamda kendilerine verilen görevleri yaparlar.”

ibareleri eklenmiştir.

Yine aynı Yönetmeliğin 14. maddesi ile de Yönetmelik ekinde yer alan EK-4, EK-6 ve EK-8 değiştirilmiştir.

Bu değişikliğe bağlı olarak da Yönetmeliğe Ek-8 Belirli gün ve Haftalar Çizelgesinin: 10. sırasında, Cumhuriyet Bayramı'na; 45. sırasında, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'na; 55. sırasında, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'na; 60. sırasında, Zafer Bayramı'na; 61. sırasında, Mahalli Kurtuluş Günleri'ne yer verilmiştir.

Bu bağlamda, milli bayramlara ve bu bayramların kutlanmasına ilişkin usul ve esaslara, yapılan bu değişiklik ile yer verildiği, eksik düzenleme bulunduğu yolunda yaşanan duraksamanın bu şekilde giderildiği anlaşıldığından iptal isteminin bu kısımları hakkında karar verilmesine yer olmadığına kararı verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

-Yönetmeliğin 4. maddesinin 1.fıkrasının (d) bendi; "İlkeler" başlıklı 5. maddesi; 22. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi; "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi" nin 18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Gününün adının Şehitler Günü olarak değiştirilmesine ilişkin kısmı yönünden davanın reddine,

-Yönetmeliğin "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi"nin diğer kısımları yönünden ise karar verilmesine yer olmadığına, karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ SÜREÇ :

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile 25.8.2011 tarih ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. maddesine dayanılarak hazırlanan, davaya konu Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği 08.06.2017 gün ve 30090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe girmiştir. Her tür ve seviyedeki resmî ve özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarında; öğretim programlarının yanında öğrenci ve kursiyerlerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya, millî, manevî, ahlaki, insanî ve kültürel değerleri kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki sosyal etkinliklerin usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Davaya konu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan "Gönüllü" kavramındaki "kişi" ibaresi, 01.09.2018 gün ve 30522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile yürürlükten kaldırılmış, "bireysel çıkarlarını" ibaresi "çıkarmak" olarak değiştirilmiş ve okullarda kutlanacak ulusal ve resmi bayramlar ile mahalli kurtuluş günleri Yönetmeliğin 18. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenmiştir. İşbu davada, Dairemizce verilen 09.11.2017 gün ve E:2017/4950 sayılı kararıyla yürütmenin durdurulması isteminin reddi kararına yapılan itiraz üzerine, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 29.03.2018 gün ve Yd İtiraz No: 2018/93 sayılı kararıyla aynı düzenlemelerin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, 27.12.2017 gün ve Yd İtiraz No: 2017/1218 sayılı karar ile Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan "gönüllü" tanımındaki "kişi" ibaresi ve Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi ve milli bayramların kutlanmasına ilişkin usul ve esaslara Yönetmelikte yer verilmemesine dair eksik düzenleme yönünden itiraz kabul edilerek, bu maddelerin yürütmesinin durdurulmasına karar verildiği belirtilmiştir. Bu bakımdan; davaya konu Yönetmelikte, yargı kararının uygulanması amacıyla değişiklik yapıldığı anlaşılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Davalı İdare tarafından, davacının dava açmakta hukuki yararının bulunmadığı ileri sürülmüşse de, davacının dava açma ehliyetinin bulunduğu anlaşılmıştır.

ESAS YÖNÜNDEN:

İlgili Mevzuat:

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun "Genel amaçlar" başlığını taşıyan 2. maddesinde; Türk Milli Eğitiminin genel amacının, Türk Milletinin bütün fertlerini, Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek olduğu kurala bağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin bakılan davanın açıldığı tarih itibarıyla "Tanımlar" başlığını taşıyan 4. maddesinde, bu Yönetmelikte geçen "d) Gönüllü: Tamamıyla kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla bireysel çıkarlarını gözetmeksizin hiçbir maddi beklentisi olmadan sadece topluma faydalı olmak arzusuyla fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli, kişi, üniversite, kurum ve kuruluşları" olarak tanımlanmıştır. "İlkeler" başlığını taşıyan 5. maddesinde; "(1) Eğitim kurumlarında yürütülecek tüm sosyal etkinlikler 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olarak düzenlenir.

(2) Sosyal etkinlik çalışmalarında; öğrencilerin gelişim seviyeleri, ilgi, istek, ihtiyaç ve yetenekleri göz önünde bulundurulur.

(3) Sosyal etkinlik çalışmaları, öncelikle ders saatleri dışında uygulanır. Bu çalışmalar zorunlu hâllerde ders saatleri içinde de uygulanabilir.

(4) Sosyal etkinlik çalışmaları, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları kapsamında yürütülür.

(5) Her öğrenci, en az bir sanat veya spor dalında beceri kazanacak şekilde uygun bir öğrenci kulübü ile ilişkilendirilir ve bu kulübün çalışmalarına katılır.

(6) Sosyal etkinlikler kapsamında yürütülen bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı gençlik merkezlerinden de yararlanılır.

(7) Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanmasında eğitim kurumu bölgesinde bulunan gençlere yönelik faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılabilir.

(8) Sosyal etkinliklerle ilgili gelir-gider iş ve işlemleri okul aile birliği tarafından yürütülür." kuralı yer almıştır.

"Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler" başlığını taşıyan 22. maddesinin (a) bendinde; 13.01.2005 gün ve 25699 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin yürürlükten kaldırıldığı kuralına yer verilmiştir.

Davaya Konu Yönetmeliğin İncelenmesi:

1.Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi yönünden;

Davaya konu Yönetmelikten önce yürürlükte olan 13.01.2005 gün ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin 4. maddesinin 1. fıkrasının (ı) bendinde, "Gönüllü Veli" kavramına yer verilmiştir. "Gönüllü veli: Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli veya velileri" olarak tanımlanmışken; davaya konu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde, "Gönüllü" kavramına yer verilmiştir. "Gönüllü: "Tamamıyla kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla bireysel çıkarlarını gözetmeksizin hiçbir maddi beklentisi

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

olmadan sadece topluma faydalı olmak arzusuyla fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli, kişi, üniversite, kurum ve kuruluşları" şeklinde tanımlanmıştır.

Mülga Yönetmelikte yer alan "gönüllü veli" kavramı belirli ve sınırlı bir kavram iken, davaya konu Yönetmeliğin 4/1-d maddesinde yer alan, "gönüllü" kavramı, daha geniş nitelikte olup, mevcut haliyle belirsizlik taşımaktadır. Hiç bir sınırlama ve kritere tabi olmadan, pek çok kişinin eğitim sistemine dahil olarak etkide bulunmasının önünü açan düzenleme, muğlak ve istismara açık nitelik taşımaktadır.

Bu nedenle, davaya konu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan "gönüllü" tanımındaki "kişi" ibaresinde, hukuka uyarlık görülmemiştir.

2.Yönetmeliğin 5. maddesinde eksik düzenleme olduğu iddiası yönünden:

Davacı tarafından; davaya konu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan mülga Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 5. maddesinde, Atatürk İlke ve İnkılaplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı ifadesine yer verilmesine karşın, davaya konu 5. maddede, bu ifadelere yer verilmeyerek, 1739 sayılı Kanuna atıf yapılmasının eksik düzenlemeye yol açtığı öne sürülmüştür.

İdare Hukukunun temel ilkeleri gereği; normlar hiyerarşisinde kanunlardan sonra gelen ve kanun hükümlerine dayalı olarak hazırlanan yönetmeliklerin, kanun hükümlerine aykırı olamayacağı açıktır.

Davaya konu düzenlemede, eğitim kurumlarında yürütülecek tüm sosyal etkinliklerin, 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olarak düzenleneceği kurala bağlanarak, 1739 sayılı Kanuna atıf yapılmıştır.

Bu bağlamda; Yönetmeliğin dava konusu maddesinde, eğitim kurumlarında yürütülecek sosyal etkinliklerin, 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk milli eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olması gerektiği ifade edilerek, 1739 sayılı Kanunda Türk Milli Eğitiminin genel amacı olarak kurala bağlanan Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı olma esasının kabul edildiği anlaşıldığından, eksik düzenleme bulunmadığı, üst hukuk normlarına uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yönünden;

Davacı tarafından, Yönetmeliğin dava konusu maddelerinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmesi durumunda, mülga Yönetmeliğin yürürlük kazanabilmesi için Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinin iptal edilmesi gerektiği öne sürülmüştür.

İdare hukukunun temel ilkeleri gereği, düzenleyici işlemin iptal edilmesi durumunda, bu düzenleyici işlemin yürürlükten kaldırmış olduğu mülga düzenleyici işlemin yargı kararıyla yürürlük kazanması mümkün değildir.

Bununla birlikte; düzenleyici işlem hazırlama tekniği bakımından, davaya konu yürürlükten kaldırmaya ilişkin maddede mevzuata aykırı bir durum da bulunmamaktadır.

Bu bağlamda; hukukun temel ilkelerine ve düzenleyici işlem hazırlama tekniğine uygun olan dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmamıştır.

4.Yönetmelikte ve "Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi" 'nde eksik düzenleme bulunduğu iddiası yönünden;

Davaya konu Yönetmeliğin "Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi" başlığını taşıyan Ek-8 Çizelgesinde, okullarda kutlanacak önemli gün ve haftalar sayılmıştır.

Davaya konu Yönetmelikten önce yürürlükte olan 13.01.2005 gün ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan mülga Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin 28. maddesinde törenlerle ilgili esaslar ve 30. maddesinde milli bayramlar ve yerel kurtuluş günleri düzenlenmiş iken, davaya konu Yönetmelikte böyle bir maddeye yer verilmemiş, Ek-8 Çizelgesinin 54. maddesinde mahalli kurtuluş günleri, belirli gün ve haftalar arasında sayılmış olmakla birlikte, milli bayramlar Yönetmelikte ayrı bir maddede düzenlenmediği gibi Ek-8 Çizelgesinde de yer almamıştır.

Davaya konu Yönetmeliğin 7. maddesinde de, "Sosyal etkinliklerin alanı" düzenlenmiş, 1. fıkrasında, "... milli, manevi ve kültürel değerleri yaşatmak, yaygınlaştırmak ve bu değerlerin yeni nesillere aktarımını sağlamak..." amacıyla sosyal etkinlik çalışmaları yapılacağı kurala bağlanmıştır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda düzenlenen Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ile davaya konu Yönetmelikte yer alan sosyal etkinliklerin alanı göz önünde bulundurulduğunda, bu Yönetmelik kapsamında milli bayramlara yer verilmesi gerekmektedir.

Davalı idarenin savunmasında her ne kadar, 05.05.2012 gün ve 28283 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği'nde milli bayram ve yerel kurtuluş günleri ile ilgili düzenleme yapıldığı ve bu nedenle davaya konu Yönetmelikte ayrıca bir düzenlemeye yer verilmediği belirtilmiş ise de; anılan Yönetmeliğe bakıldığında, bu Yönetmelikte okullarda yapılacak kutlamalara ilişkin herhangi bir kuralın bulunmadığı görülmekte olup, davalı idarenin bu savunmasına itibar edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu durumda, milli bayramlara Yönetmelikte ve Yönetmeliğin Ek- 8 Çizelgesinde yer verilmemesi ve daha önceki Yönetmelikte yer alan bu bayramların kutlanmasına ilişkin usul ve esasların, dava konusu Yönetmelikte düzenlenmemesinin, eksik düzenleme niteliğinde olduğundan, hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 08.06.2017 gün ve 30090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 4. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan "gönüllü" tanımındaki "kişi" ibaresi ve Ek-8 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi ve milli bayramların kutlanmasına ilişkin usul ve esaslara Yönetmelikte yer verilmemesine dair eksik düzenlemenin **İPTALİNE,**

2. Dava konusu diğer kısımlar yönünden **DAVANIN REDDİNE,**

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2017/4950

Karar No : 2021/2832

3. Dava kısmen iptal, kısmen de ret ile sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan 282,70 TL yargılama giderinin 141,35 TL kısmının davacı üzerinde bırakılmasına ve kararın verildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 3.600,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, yargılama giderlerinin diğer kısmı olan 141,35 TL'nin ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 3.600,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere,

02/06/2021 tarihinde oybirliği karar verildi.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
Ahmet Yahya
ÖZDEMİR

Üye
Muharrem
ÖZKAYA

Üye
Mustafa Nafiz
ACAR

YARGILAMA GİDERLERİ:

Harçlar : 170,00 TL

Posta Gideri : 112,70 TL

Toplam : 282,70 TL

